

Jokainen meistä voi joutua rikoksen uhriksi. Jos päätät tehdä rikosilmoituksen, sinulla on oikeus tukipalveluihin. Rikoksen uhrina sinulla on oikeus ihmisarvoiseen ja kunnioittavaan kohteluun. Monet järjestöt tarjoavat rikoksen uhreille tukea, neuvontaa ja ohjausta kaikissa asian käsittelyn vaiheissa.

Oikeus saada tietoja ja tulla kuulluksi

- * Sinulla on oikeus tutustua **esitutkinnan aineistoon** ja esittää selvittämistoimesta huomautuksia. Siitä on vain ilmoitettava tutkinnasta vastaavalle rikostutkijalle.
- * Esitutkinnan päätyttyä on sinulla oikeus tutustua myös **esitutkintapöytäkirjaan**. Pyydä syyttäjältä jäljennös.
- * Sinulla on **oikeus osallistua asian käsittelyyn oikeudessa**.
- * Jos et puhu viroa, sinulla on oikeus saada tulkki ja ilmainen käännös keskeisistä asiakirjoista – esim. tuomiosta tai rikosmenettelyn keskeyttämisestä.
- * Sinun **ei tarvitse todistaa** itseään tai läheisiään vastaan. Ammattietiikka voi myös estää kertomasta kaikkea tietämääsi, jos sinun ammattiin tai työhön liittyy salassapitovelvollisuus.
- * Jos on perusteltua syytä uskoa, että epäilty on pidätyksen tai **vapautumisensa jälkeen sinulle vaaraksi**, saat halutessasi tiedon hänen vapautumisestaan. Asianomistajana sinulta tulee kysyä, haluatko ottaa vastaan tällaisia tietoja.
- * Jos olet joutunut seksuaalisen - tai sukupuoleen perustuvan tai lähisuhdeväkivallan kohteeksi, voit pyytää kuulustelijaa, joka on kanssasi **samaa sukupuolta**.
- * Sinulla on oikeus esittää kantasi tueksi **todisteita**, jotka parhaiten luonnehtivat mitä tapahtui. Voit myös lähettää valituksia ja hakemuksia tutkijalle ja syyttäjälle.

Oikeus saada tukea

- * Sinulla on oikeus ottaa kuulusteluun mukaasi **tukihenkilö**.
- * **Uhrien tukipalvelu** tarjoaa rikoksen uhreille psykologista neuvontaa, rikoksen aiheuttamien vahinkojen korvausta sekä muita neuvoja. Lue lisää [sosiaaliturvaviranomaisen kotisivuilta](#) ja verkkosivulta <https://abiksohvrile.just.ee>. Puhelin: 116 006 ja sähköpostiosoite: info@sotsiaalkindlustusamet.ee.
- * Jos vaarallinen henkilö uhkaa sinua asuin- tai työpaikallasi, tai häiritsee sinua puhelimitse tai internetissä **voit hakea uhkaajalle lähestymiskieltoa**. Lähestymiskiellon määräämisestä päättää syyttäjä, tietoa saat myös tutkijalta. Lue lisää verkkosivulta <https://abiksohvrile.just.ee>.
- * **Sinulla on oikeus oikeusavustajaan. Tietoa oikeusavusta ja oikeudellisesta neuvonnasta saa** puhelimitse 688 0400, sähköpostitse abi@juristaitab.ee ja portaalista [Jurist Aitab](#).

Oikeus saada vahingonkorvausta

- * Rikoksen tekijä on velvollinen korvaamaan vahingot, jotka hän on aiheuttanut. Sinulla on oikeus nostaa poliisin tai syyttäjänviraston kautta **siviilikanne vahingonkorvauksen vaatimiseksi** (ilman käsittelymaksua). Ilmoita vahingoista jo esitutkinnassa, mutta viimeistään kymmenen päivän kuluessa esitutkintapöytäkirjaan tutustumisesta syyttäjänvirastossa. Jos mahdollista, esitä kuitit niistä menoista, joita rikos on aiheuttanut, vahingon toteennäyttämiseksi jo poliisikuulustelussa. Lisätietoja saat rikostutkijalta, joka auttaa myös täyttämään lomakkeen, jota voidaan tarkentaa tai muuttaa myös myöhemmin.

Oikeus oikeudenmukaiseen kohteluun

- * **Sinulla on oikeus valittaa, jos syyttäjä päättää, että hän ei nosta syytettä tai keskeyttää rikosmenettelyn.** Voit jättää vapaasti muotoillun valituksen syyttäjänvirastolle joko sähköisesti tai postitse kymmenen päivän kuluessa kyseisen määräyksen tai tiedonannon vastaanottamisesta, jossa selvität, miksi syyte pitäisi nostaa tai rikosmenettelyä jatkaa. Yhteystiedot löydät verkkosivulta www.prokuratuur.ee. Jos menettelyä ei aloitettu tai se on lopetettu, mutta tarvitset silti apua, ota yhteyttä uhrien tukipalveluun, yhteystiedot osoitteessa <http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/en#Ohvriabi>.
- * Rikosasia voidaan myös **sovitella**, jos uhri ja syytetty siihen suostuvat. Sovittelun ehto on, että syytetty tunnustaa syyllisyytensä ja sopii syyttäjän kanssa rangaistuksesta. Sinulla on oikeus ilmaista mielipiteesi rangaistuksesta. Jos tuomari hyväksyy syyttäjän esittämän sopimuksen, tuomio on lainvoimainen. Lisätietoa sovittelusta saa syyttäjältä.

Poliisin tai syyttäjänviraston yhteyshenkilö ja hänen yhteystiedot:
